

eul_wid: qnq-af

Αἴλιος Ἡρωδιανός · Herodian of Alexandria

On the Corruptions of Speech, Earlier Part

Περὶ τῶν φθορῶν τῆς φωνῆς

Period: Ῥωμαϊκή [Roman](#)
Dialect: Κοινή τεχνική [Technical Koine](#)
Domain: Γραμματική [Grammar](#)
Format: Λόγος [Oration](#)

246 (1t) ΗΡΩΔΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΖΗΤΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΠΙΑΣΗΣ ΚΛΙΣΕΩΣ ΟΝΟΜΑΤΟΣ. ΠΟΛΛΩΝ σφαλλομένων κατὰ κλίσιν δοτικῆς πτώσεως καὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τῶν μὲν λεγόντων τοῖς συγγενεῦσι, τῶν δὲ τοῖς συγγενεῖσιν, ἀναγκαῖον εἰπεῖν ὅσα κλιτέον. Οὔτε οὖν συγγενεῦσιν, ἐπεὶ μὴ ἔστιν ὀνομαστικὴ ὁ συγγενῆς· μόνα γὰρ τὰ διὰ τῆς εὐ διφθογγίου ἐκφερόμενα ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς, ταῦτα τηρεῖται τὴν εὐ δίφθογγον καὶ ἐπὶ τῆς δοτικῆς· οἶον, ὁ ἵππευς, τοῖς ἵππευσι· καὶ ὁ ἀριστεὺς, τοῖς ἀριστεῦσιν· ἐνταῦθα δὲ οὐκ ἔστι συγγενεὺς διὰ τοῦτο οὔτε συγγενεῦσιν, ἢ συγγενεῖσι· μόνα γὰρ αἱ ἀπὸ τῶν εἰς μι ληγόντων ῥημάτων μετοχαὶ διὰ τῆς εἰ κλίνονται· οἶον τίθημι, τοῖς τιθεῖσιν· σύνειμι, τοῖς συνεῖσιν. οὔτε οὖν τοῖς συγγενεῖσιν, οὐ γὰρ ἔστιν ἀπὸ ῥήματος, ὥσπερ τίθημι, τοῖς τιθεῖσι· μόνως ἄρα κλιτέον τοῖς συγγενέσι, λόγῳ τοιούτῳ· ὅσα τῶν ὀνομάτων ἔστι σύνθετα, παρ' οὐδέτερον ὄνομα συγκείμενα, τὴν αὐτὴν ἔξει κλίσιν, ὥσπερ καὶ αὐτὰ τὰ οὐδέτερα· τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ συγγενῆς παρὰ τὸ γένος συγκείμενον. ὥσπερ ἀπὸ τοῦ γένους ἡ πληθυντικὴ δοτικὴ τοῖς γένεσι γίνεται, οὕτω καὶ ἀπὸ ὁ συγγενῆς, τοῖς συγγένεσι. Ἐτι ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες τὸ θηλυκὸν τὴν εὐγενίδα, καὶ συγγενίδα· δέον, ὥσπερ ὁ εὐγενῆς, καὶ ἡ εὐγενῆς, καὶ ὁ συγγενῆς, καὶ ἡ συγγενῆς· κοινοῦτε ὄντος τοῦ ὀνόματος, ὥσπερ ὁ εὐτυχῆς, καὶ ἡ εὐτυχῆς, τὸν εὐτυχῆ, καὶ τὴν εὐτυχῆ, οὐ τὴν εὐτυχίδα· οὐδ' ἄρα οὐδὲ τὴν εὐγενίδα, οὐδὲ τὴν συγγενίδα· ἀλλὰ μόνως τὴν εὐγενῆ καὶ συγγενῆ· καθάπερ καὶ τὸ ἀρσενικόν, ὥς που καὶ Μένανδρος, Κρωβύλη τῇ μητρὶ πείθου, καὶ γάμει τὴν συγγενῆ.

247 Ὅμοίως ἀμαρτάνουσιν οἱ τὰ ἡμίση λέγοντες, δέον τὰ ἡμίσεια, λόγῳ τοιούτῳ· τὰ τριγενῆ τῶν ὀνομάτων, ἐπὶ τῶν οὐδετέρων διαιρεῖται· οἶον, οἱ γλυκεῖς· αἱ γλυκεῖαι, τὰ γλυκέα· καὶ οἱ ὀξεῖς, αἱ ὀξεῖαι, τὰ ὀξέα· οὕτως ἄρα καὶ οἱ ἡμίσεις, αἱ ἡμίσειαι, τὰ ἡμίσεια· καὶ τὸ ἐνικόν, τοῦ ἡμίσεος, ὥς τοῦ ὀξέος, καὶ τοῦ γλυκέος· ἀμαρτάνουσιν οὖν οἱ λέγοντες τοῦ ἡμίσεος καὶ τὰ ἡμίση, δέον λέγειν τὰ ἡμίσεια καὶ τοῦ ἡμίσεος. Εἰσὶν οἱ σφάλλονται περὶ τὴν γενικὴν, λέγοντες τῆς ξύστρης, καὶ τῆς γεφύρης, δέον διὰ τοῦ α, τῆς ξύστρας, καὶ τῆς γεφύρας, λόγῳ τοιούτῳ· πάντα ὅσα τῷ ρ παραλήγεται ὀνόματα, φυλάττει τὸ α ἐπὶ πασῶν τῶν πτώσεων· οἶον, σφαῖρα, σφαίρας· ἐταῖρα, ἐταίρας· οὕτω ἄρα ξύστρα, ξύστρας· καὶ γεφύρα, γεφύρας· συμβέβηκε καὶ ἐπὶ τῆς διὰ καθαροῦ τοῦ α ἐκφερομένου· καὶ γὰρ ταῦτα φυλάττει τὸ α ἐπὶ πασῶν τῶν πτώσεων· οἶον, Μῆδεια, Μηδείας· Σθενέβοια, Σθενεβοίας. Τὰ δὲ μήτε διὰ τοῦ α ἐκφερομένα καθαροῦ, μήτε τῷ ρ παραληγόμενα, ἀλλὰ ἄλλω τινὶ συμφώνῳ, πάντως τρέπεται εἰς τὸ η· οἶον μέλισσα, μελίσσης· θάλασσα, θαλάσσης· τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ζητεῖται πῶς ἡ Λήδα διὰ τοῦ α κλίνεται· καίτοι

οὔτε διὰ καθαροῦ τοῦ α ἐκφέρεται, οὔτε τῷ ρ παραλήγεται· ἀλλὰ τῷ δ· πῶς οὖν ἐφύλαξε τὸ α τῆς Λήδας; λέγομεν οὖν, ὅτι ἐκτείνεται ἡ τελευταία συλλαβὴ τῆς Λήδας· πάντα δὲ τὰ ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς ἐκτεινόμενα, πάντα φυλάττει τὸ α, ὁποῖω συμφώνῳ ἂν παραλήγηται, οἷον φιλομήλα, φιλομήλας.

248 Ἦτι ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες τοῦ ταμίας, δέον τοῦ ταμίου. μόνως γὰρ τὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς εἰς ας λήγοντα ἢ εἰς ρας πάντως τὴν γενικὴν εἰς ου τρέπει, οἷον Μειδίας, Μειδίου· Διαγόρας, Διαγόρου· οὕτως ἄρα καὶ ταμίας, ταμίου. Εἰσὶν οἱ σφάλλοντες τὴν γενικὴν, λέγοντες τοῦ νοδός, καὶ τοῦ ροδός, δέον τοῦ νοῦ, καὶ τοῦ ροῦ. οὐ γάρ ἐστιν ὅμοια τῷ βοῦς, τοῦ βοδός, καὶ τῷ ποῦς, τοῦ ποδός· ὅθεν οὖν σφάλλονται, ἔστιν ὁ λόγος τοιοῦτος. ὅσα τῶν ὀνομάτων διαίρεσιν ἐπιδέχεται ἐν τῇ ὀνομαστικῇ, ταῦτα ἐν ταῖς ἄλλαις πτώσεσιν οὐκέτι διαιρεῖται· οἷον ὁ νοῦς διαιρεῖται, νόος γάρ ἐστι, καὶ ὁ ροῦς, ρόος γάρ· οὐκοῦν ταῦτα πάντα, ἐπὶ τῶν ἄλλων πτώσεων οὐκέτι διαιρεθῆσεται, ἀλλὰ συσταλήσεται, οἷον ὁ νοῦς, τοῦ νοῦ· ὁ ροῦς, τοῦ ροῦ. ὁ δὲ βοῦς, ἐπεὶ μὴ δύναται ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς διαιρεῖσθαι, ὁ βόος γάρ οὐ λέγεται, διὰ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἄλλων πτώσεων διαιρεῖται· τοῦ βοδός, τῷ βοί· ὁμοίως καὶ ὁ τοῦς ἐπεὶ μὴ διαιρεῖται· ὁ πόος γὰρ μηδὲν ἐστι διὰ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἄλλων διαιρεῖται πτώσεων, τοῦ ποδός καὶ τῷ ποδί. Ἦτι ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες, νήστης εἰμί· λέγειν οὖν δέον νῆστις· συμβαίνει γὰρ ὅμοιοι τῷ νήστης ὁ κλώστης, καὶ ἀπὸ τοῦ νήθω τὸ κλώθω, μόνως οὖν ὁ νῆστις κοῖνον γὰρ τοῦνομα, λόγῳ δὲ τούτῳ· πρῶτον μὲν οὐκ ἔστιν ὅμοιος ἐκείνοις, ὡς ἀπὸ τοῦ νήθω, νήστης· νήστω γὰρ οὐκ ἔστιν· ἐπεὶ ἂν ἦν καὶ ὁ νήστης εἰ τοιαύτη χρῆσις ἦν, μόνως γὰρ ὁ νῆστις οἱ Ἀττικοὶ λέγουσι, καὶ Ὁμηρὸς δὲ εἰπὼν νήστιας ἀκμηνοὺς (Il. T. 207.) ἔδειξεν ὅτι νῆστις ἐστίν· εἰ γὰρ ἦν νήστης, εἶπεν ἂν νήστας, τοῦ μέτρου ἐγχωροῦντος. Ζητεῖται πότερον ποτε ἡ ἀύξῃ καλεῖται περισπωμένως ἢ βαρυτόνως· οἱ μὲν ἀξιοῦσι καλεῖν καὶ περισπᾶν ἀύξῃ, ὡς ἀύλῃ καὶ ἀύδῃ· λέγομεν δὲ ὅτι οὐ δύναται· οὐδὲ γὰρ τὸ ῥῆμα ἔστιν ἀύξω· λέγομεν οὖν, ὅτι τρία ταῦτα ὁμοίως λέγεται· αὔξη, καὶ βλάστη, καὶ ἄνθη· ἐπεὶ παρεσχημάτισται αὐτοῖς αὔξησις, βλάστησις, ἄνθησις· τὸν αὐτὸν οὖν ἔχει καὶ ταῦτα τόνον· οὐ περισπώμενα ἀλλ' ἀναβιβαζόμενα· αὔξη· βλάστη· ἄνθη.

249 Ὅμοίως πλημμελοῦσιν οἱ λέγοντες ἀπὸ τοῦ ἄνθη τὴν γενικὴν τῶν πληθυντικῶν τῶν ἀνθῶν· ὡς βέλη, τῶν βελῶν· καὶ τὰ γένη, τῶν γενῶν· ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα περισπᾶται ὁμολογουμένως, τὰ δὲ ἄνθη οὐκέτι τῶν ἀνθῶν, ἐπειδὴ ἄλλο τι ἐμφαίνεται οἷον “ἀνθ' ὦν ἔδωκας, ἀνθ' ὦν ἔγραψας” ὅθεν τοῦτο μόνον διαιρεῖται τῶν ἀνθέων, ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ κέχρηται. Ὅμοίως σφάλλονται περὶ τὴν γενικὴν πτῶσιν τοῦ Ὀλυμπιονίκου καὶ τοῦ Πολυνείκου, ὅτι μὴ ὁμοίως κλίνεται· ἀλλ' ὁ μὲν Πολυνείκης μετὰ τοῦ ς ὁ δὲ Ὀλυμπιονίκης ἄνευ τοῦ ς, Ὀλυμπιονίκου. λέγομεν οὖν, ὅμοια εἶναι τῷ σύνθετα καὶ ἀμφοτέρω· οὐ μὴν ὁμοίως σύγκειται, ὡς τὸ νεῖκος, τοῦ νείκους, οὕτω Πολυνείκης, Πολυνείκους· ὁ δὲ Ὀλυμπιονίκης οὐκέτι παρ' οὐδέτερον ὄνομα σύγκειται, ἀλλ' αἰεὶ θηλυκὸν, τὴν νίκην· ὅθεν οὐκέτι προσλαμβάνει ἐπὶ τῆς γενικῆς τὸ ς πῶς οὖν οὐχ' Ὑπερείδους λέγομεν τὴν γενικὴν, ἀλλ' ἄνευ τοῦ ς. Ὑπερείδου, καίτοι τὸ εἶδος, τοῦ εἶδους λέγομεν; φαμὲν οὖν ὅτι εἰ καὶ παρ' οὐδέτερον μάλιστα σύγκειται τὸ εἶδος, ὅμως οὐ προσλήψεται τὸ ς, ἐπειδὴ τύπον ἔχει πατρωνυμικοῦ Ὑπερείδης, ὡς Ἀτρείδης καὶ Πηλεΐδης· ὥσπερ οὖν τὰ πατρωνυμικά πάντα ἐπὶ τῆς γενικῆς ἄνευ τοῦ ς κλίνεται· οὕτω καὶ τοῦτο τύπον ἔχον πατρωνυμικοῦ, ὡς Ἀτρείδης, Ἀτρείδου, καὶ Πηλεΐδης, Πηλεΐδου. Ἦτι ἀμαρτάνουσιν οἱ γράφοντες νήσσοις διὰ δύο σς, ὡς θάλασσα καὶ μέλισσα· μόνα γὰρ ταῦτα διότι μεταβάλλονται, οἷον, μέλιττα· ἃ δὲ μὴ δύνανται μεταβάλλεσθαι εἰς δύο ττ, δηλονότι οὐδὲ διὰ τῶν δύο σς γραπτέον, ὥσπερ καὶ Ὀδυσσεὺς, δῆλον μὲν, ὅτι ἔχει ἐκφώνησιν διὰ τῶν δύο σς, γράφεται καὶ διὰ τοῦ ἐτέρου.

250 Ζητεῖται, πῶς γραπτέον τὸ Σμύρνα· ἐπειδὴ πολλοὶ ἀμαρτάνουσι, γράφοντες διὰ τοῦ ζ. οὐδέποτε γὰρ πρὸ τοῦ μ τὸ ζ γραπτέον, δι' αἰτίαν τοιαύτην· διπλοῦν γὰρ ὄν τὸ ζ· καὶ συνεστὸς ἐκ β

συμφώνων, τοῦ τε ς καὶ τοῦ δ, οὐ δύναται μετὰ τοῦ μ πίπτειν· τρία γὰρ σύμφωνα ὁμοῦ τάττεσθαι οὐ δυνατόν, εἰ μὴ ἄρα μετὰ τοῦ ρ, ὃ ἔχει τινὰ πλείονα οἰκειότητα πρὸς τὰ φωνήεντα· οἶον, βάκτρον· τὸ δὲ στλεγγίς οὐ γ σύμφωναν ἔχει ἄνευ τοῦ ρ. Ζητεῖται, πῶς σχῆμα μὲν λέγομεν χωρὶς τοῦ ι· σχῆς δὲ οὐ λέγεται, καὶ σχᾶς ἄνευ τοῦ ι· λέγομεν οὖν ὅτι οὐδὲ μονοσύλλαβον ὄνομα εἶναι δύναται ἀπὸ δύο συμφώνων στερῶν ἀρχόμενον· ὅθεν σχῆς, οὐδὲ σχᾶς μονοσυλλάβως, ἀλλὰ μετὰ τοῦ ι, ἰσχὺς καὶ ἰσχᾶς. Πῶς οὖν γρῦψ λέγομεν, καὶ κλείς, καὶ κλώψ μονοσυλλάβως; καίτοι ταῦτα ἀπὸ δύο συμφώνων ἄρχεται· λέγομεν οὖν, οὐκ ἀπὸ στερῶν συμφώνων ἄρχεται ταῦτα, ὡς ἔφαμεν, συνέζευκται δὲ αὐτοῖς πάντως τὶ τῶν ὑγρῶν καὶ ἀμεταβόλων· οἶον τῷ μὲν γρῦψ τὸ ρ· τῷ δὲ κλώψ τὸ λ. δοκεῖ δὲ ἀντιπίπτειν τῷ κανόνι τὸ πτώξ, τοῦτο γὰρ φασί, καὶ μονοσύλλαβόν ἐστι, καὶ ἀπὸ στερῶν ἄρχεται συμφώνων, τοῦ τε π, καὶ τοῦ τ. λέγομεν οὖν πρὸς τοῦτο, ὅτι οὐκ ἔστιν οὐδ' αὐτὸ μονοσύλλαβον, ἀλλὰ συνήρηται ἀπὸ τοῦ δισυλλάβου τοῦ πτώξ εἴρηται δὲ παρὰ τὸ πτοεῖσθαι. Ἔτι δὲ ἀντιπίπτει πολλά, οἶον σφήξ, φθεῖρ, φθοῖς· διὰ τοῦτο ἄμεινον λέγειν τὰ ἀπὸ ς καὶ τοῦ χ ἀρχόμενα μονοσύλλαβα μὴ δύνασθαι εἶναι, ἀλλὰ προσλαμβάνει τὸ ι, οἶον ἰσχᾶς. Ἔτι ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες τὴν δοτικὴν ταῖς χερσὶ, δέον ἄνευ τοῦ ι ταῖς χερσὶ λέγειν· καί τοι τῆς ἄλλης ἀπάσης κλίσεως τοῦ ὀνόματος τὴν δίφθογγον ἐχούσης, οἶον ἡ χεῖρ, τῆς χειρὸς, τῇ χειρὶ, τὴν χεῖρα· καὶ τῶν δυϊκῶν ὁμοίως, καὶ τῶν πληθυντικῶν ἐχόντων τὴν δίφθογγον, διὰ τοῦ ε μόνου κλίνεται, ταῖς χερσίν, ἡ δοτικὴ πληθυντικὴ, μόνη γὰρ οὐκέτι ἔχει τὴν δίφθογγον· λέγομεν οὖν ὅτι αἱ μὲν ἄλλαι πτώσεις, ἐφύλαξαν τὴν δίφθογγον διὰ τὸ φωνῆεν ἐπιφέρεισθαι μετὰ τοῦ ρ, χειρὶ, χεῖρα, καὶ χειρῶν· ἐνταῦθα δὲ συμφώνου ἐπιφερομένου τοῦ ς, οὐκέτι ἡ δίφθογγος ἔμεινε χερσίν, ἀλλ' ἀφαιρεθέντος τοῦ ι, ἐρρήθη χερσί· ἀντίκειται τῷ κανόνι τὸ φθειρσίν, ὅτι καὶ τοῦ ς ἐπιφερομένου ἡ δίφθογγος ἔμεινε· μόνως οὖν ῥητέον ταῖς χερσί.

251 Ἔτι πλημμελοῦσιν οἱ λέγοντες ὑγεία τρισυλλάβως, δέον ὑγεία τετρασυλλάβως· μόνως γὰρ οὕτως οἱ ἀρχαῖοι εἰρήκασιν· ὡς ἐν τῇ κωμῳδίᾳ αὗται γὰρ ἐπιθυμοῦσιν ὑγείας τυχεῖν. Ἔτι πλημμελοῦσιν οἱ διαιροῦντες τὸ μῦῖα, υἱὸς, τρισύλλαβον· δεῖ γὰρ ἀμφοτέρω συναιρεῖν λόγῳ τοιούτῳ· ὅτι τὸ ι μετὰ τοῦ υ ταττόμενον οὐδέποτε διαιρεῖται, οὐδὲ χωρίζεται κατ' αὐτό· ἀλλὰ τὸ υ συνεκφωνεῖται, καὶ γίνεται μία δίφθογγος ἡ υῖ· οὐκοῦν αἴθυια μὲν τρισύλλαβον καὶ ἄρπυια, μυῖα δὲ καὶ υἱὸς δισύλλαβα. Ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες Ἀπελλοῦς καὶ Ἑρμοῦς· καὶ Ἀπελλῇ, καὶ Ἑρμῇ τὴν αἰτιατικὴν, δεδὸν μετὰ τοῦ ν, τὸν Ἀπελλῆν, τὸν Ἑρμῆν· τὴν δὲ γενικὴν χωρὶς τοῦ ς, τοῦ Ἀπελλοῦ, καὶ τοῦ Ἑρμοῦ λόγῳ τοιούτῳ· ὅτι πάντα τὰ εἰς ἡς λήγοντα ἀρσενικὰ δισύλλαβά τε καὶ τρισύλλαβα μόνον κύρια καὶ ἀπλᾶ, ἐπὶ μὲν τῆς γενικῆς ἀποβάλλει τὸ ς οἶον, Ἑρμῆς Ἑρμοῦ· Ἀπελλῆς, Ἀπελλοῦ· ἐπὶ δὲ τῆς αἰτιατικῆς προσλήψεται τὸ ν· οἶον τὸν Ἑρμῆν, τὸν Ἀπελλῆν· τὸν εὐτυχῇ μέντοι καὶ τὸν εὐγενῇ χωρὶς τοῦ ν.

252 σύνθετα γὰρ ἐστί, καὶ πάντα κύρια. μόνως ἄρα ἐροῦμεν τὸν Ἀπελλῆν καὶ τὸν Ἑρμῆν· τοῦ Ἀπελλοῦ καὶ τοῦ Ἑρμοῦ. Ἔτι ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες Σεραπεῖον, Ἀσκληπεῖον· οὐ γὰρ ἐστὶν ὁμοία· ὅθεν Ἀσκληπεῖον μὲν ἐροῦμεν, Σεραπεῖον δὲ οὐ, ἀλλὰ Σεραπίδιον λόγῳ τοιούτῳ· ὅσα ἐπὶ τῆς γενικῆς διὰ τοῦ δος κλίνονται, ταῦτα καὶ ἐπὶ τοῦ κατηχητικοῦ σχήματος τὸ δ φυλάξει. ἔστιν οὖν Σέραπης, Σεράπιδος διὰ τοῦτο καὶ Σεραπίδιον ἐροῦμεν· καὶ Ἰσις Ἰσιδος Ἰσίδιον οὖν ἐροῦμεν, ὡς καὶ Εὐριπίδης ἀπὸ τῆς Θέτιδος Θετίδιον εἶπε Θετίδιον αὖδα. Ὅμοίως ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες Διονυσεῖον, ὡς Ἀσκληπεῖον· λόγῳ τοιούτῳ ὅσα ἐπὶ γενικῆς ὀνόματα περισπᾶται, ταῦτα καὶ τοπικῶς σχηματιζόμενα περισπᾶται· ἐπεὶ οὖν Ἀσκληπιὸς Ἀσκληπιοῦ, Διόνυσος δὲ Διονύσου, καὶ Θησεὺς Θησέως, ἐπεὶ οὐ περισπᾶται, διὰ τοῦτο οὐκ ἐροῦμεν Θησεῖον, οὐδὲ Διονυσεῖον, ἀλλὰ Διονύσιον καὶ Θήσειον· τὰ μέντοι διὰ τῆς αἰ διφθόγγου ἐκφερόμενα οὐκέτι περισπᾶται, ἀλλ' ἀναβιβάζεται μόνον, Ἑρμαῖον, Νύμφαιον. Ἔτι ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες τοῖς πρόβασιν, ὡς ἄρμασι, τὴν δοτικὴν πτώσιν, σφαλλόμενοι τῇ

ὁμοίότητι· ὥς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἄρματα, τῶν ἀρμάτων, τοῖς ἄρμασιν, οὕτως φασὶ καὶ ἀπὸ τοῦ πρόβατα, τῶν προβάτων, τοῖς πρόβασιν· οὐκ ἐννοήσαντες ὅτι ἀνόμοια εἰσὶν αὐτῶν τὰ ἐνικά· τὸ μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ ἄρμα, ὅθεν γίνεται τοῖς ἄρμασιν, ὥς τὰ πράγματα, τοῖς πράγμασιν· ἀπὸ δὲ τοῦ πρόβατον τοῖς προβάτοις γίνεται, ὥς ἀπὸ τοῦ κάρυον τοῖς καρύοις. Ὅμοίως ζητεῖται καὶ ἡ δοτικὴ πῶς ῥηθήσεται τοῖς ὥτοις, ἢ τοῖς ὠσί. πάλιν γὰρ σφάλλονται τινες τῇ ὁμοιότητι. ὥσπερ ἀπὸ τοῦ τὰ πλήκτρα τῶν πλήκτρων, τοῖς πλήκτροις, οὕτω φασὶ καὶ ἀπὸ τοῦ τὰ ὦτα, τῶν ὥτων, τοῖς ὥτοις· ἀμαρτάνουσι δὲ, δέον ἀπιδεῖν εἰς τὴν ὀρθὴν τοῦ ὀνόματος, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλλήλοις ὅμοια· ὅθεν οὐδὲ ὁμοίαν ἔχειν ὀφείλει τὴν κλίσιν, ἀλλ' ἀπὸ μὲν τῆς τὸ πλήκτρον εὐθείας, τοῖς πλήκτροις ἡ δοτικὴ γίνεται, ἀπὸ δὲ τῆς οὔς, τοῖς ὠσίν.

253 Ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες ἐπὶ τῶν τάφων ἡρώων, δέον λέγειν ἡρίον, ὥς ὁ Καλλίμαχος παρὰ τίνος ἡρίον. ἡρῶων δὲ λέγεται ἡ τοῦ ἥρωος εἰκὼν, ἢ τὸ τέμενος, ὥς Εὐπολὶς ἡρῶων εἶπας μοι κομίσαιο τοῦ Λύκου. Λύκος γὰρ ἥρως Ἀθηναῖος. Ἔτι ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες φακῇν πρίασθαι, ἢ φακῇν σπεῖρειν· δέον λέγειν φάκους· οὕτω γὰρ καλεῖται ὠμὸν τὸ ὄσπριον, ὥς Εὐπολὶς τῇ νῦν καταδέχεσθαι τοὺς φάκους. τὸ δὲ ἐφθὸν μόνως ῥητέον· φακὴν ῥοφήσομαι. Παραπλησίως ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες τὰς ὄρτυγας, δέον συστέλλειν λόγῳ τοιούτῳ· ὦν γὰρ αἱ ὀνομαστικαὶ συνεσταλμένως ἔχουσι τὸ δίχρονον, τούτων καὶ αἱ αἰτιατικαὶ συσταλήσονται, οἶον, ὄνυξ, ὄνυξιν, ὄνυχας· οὕτως ἄρα καὶ τὸ ὄρτυξ, ὄρτυγας καὶ πέρδιξ, πέρδικας, καὶ Ἄραψ, Ἄραβας, συνεσταλμένως ῥητέον. Ὅμοίως σφάλλονται λέγοντες πινακίς, καὶ κεραμὶς ἐκτεταμένως, δέον συνεσταλμένως λόγῳ τοιούτῳ· πάντα, ὅσα παρ' ὄνομα γέγονε θηλυκὰ εἰς ἰς λήγοντα, συστέλλονται· οἶον θύρα, θυρίς· πίναξ, πινακίς· κέραμος, κεραμὶς· πύξος, πυξίς· μόνως οὖν ἐροῦμεν συνεσταλμένως πινακίδα· κεραμίδα· ὥς πυξίδα καὶ θυρίδα· Ἔτι ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες κορυφαιότατος, δέον μόνως λέγειν κορυφαῖος, λόγῳ τοιούτῳ· πρῶτον μὲν τῶν ἀρχαίων οὐδεὶς εἶπε κορυφαιότατος ἀλλὰ κορυφαῖος· ἄλλως καὶ ὁ κορυφαῖος ἐστὶν ὄνομα ὑπερθετικόν· οὐκ ἄρα ἐροῦμεν οὔτε κορυφαιότατος, οὔτε κορυφαιότερος, ἀλλὰ μόνως κορυφαῖος.

254 Ἔτι ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες φιλοπότης, δέον φιλοπώτης· διαφέρει δὲ ταύτη· φιλοπότης μὲν ὁ φιλῶν πότους καὶ συμπόσια, φιλοπώτης δὲ ὁ φιλῶν πολλὰ πίνειν. Ζητεῖται πῶς χρὴ λέγειν ἱερεία προπαροξυτόνως, ἢ ἱερεία παροξυτόνως· ἔνιοι μὲν γὰρ ἀξιούσιν ὥς Ὀδυσσεὺς, Ὀδύσσεια, καὶ Ἀχιλλεὺς, Ἀχίλλεια, καὶ ἱερεὺς ἱερεία, οὐκ ὀρθῶς· τοῦτο γὰρ ἕτερον ὀφείλει τόνον ἔχειν· ῥηματικὸν γὰρ ἐστὶ, καὶ ὥσπερ ἀπὸ τοῦ ἀριστεύω ἀριστεία, καὶ ἱατρεύω, ἱατρεία, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἱερεύω, ἱερεία· πρὸς τοῦτο φασίν, ὅτι ἀριστεία καὶ ἱατρεία [πρὸς τοῦτο φασίν] τὸ ἔργον ἐμφαίνομεν, ὥς ἀπὸ ἀριστείας καὶ ἱατρείας· ἐὰν φησὶν εἰπωμεν ἱερεία, τὸ ἔργον ἐμφαίνομεν, οὐ τὴν γυναῖκα· πρὸς τοῦτο λέγομεν, ὅτι ἐτέρως λέγεται τὸ ἔργον, ἱερωσύνη· οὐκοῦν τὴν γυναῖκα ἱερείαν ἐροῦμεν παροξυτόνως. Ζητεῖται πῶς, τῶν διὰ τῆς εὐ διφθογγίου προφερομένων ὀνομάτων φυλαττόντων τὴν εὐ δίφθογγον ἐπὶ τῆς δοτικῆς, οἶον ὁ ἀριστεὺς, τοῖς ἀριστεῦσι, ὁ ἱππεὺς, τοῖς ἱππεῦσιν, ὁ Σιμωνίδης ἐπέγραψεν ἐπικίκοι δρομέσι δέον τοῖς δρομεῦσιν, ὥς ἀριστεῦσι καὶ ἱππεῦσιν, οὕτω καὶ δρομεῦσιν· λέγομεν οὖν ὅτι οὐ πρὸς τὴν ὀρθὴν ἀπεῖδεν ὁ δρομεὺς, ἐπεὶ πάντως ἂν εἶπε τοῖς δρομεῦσιν, ἀλλὰ μόνως εἰς τὴν πληθυντικὴν ἀπεῖδεν· οἶον ὀξεῖς, τοῖς ὀξέσι, καὶ οἱ ταχεῖς, τοῖς ταχέσιν, οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς οἱ δρομεῖς ἐπέγραψε τοῖς δρομέσι, δέον τοῖς δρομεῦσιν, ὥς ἱππεῦσιν. Ἔτι πλημμελοῦσιν οἱ λέγοντες, τρίγλα, καὶ κίχλα, καὶ ὀμίχλα, δέον λέγειν διὰ τοῦ ἡ τρίγλη καὶ κίχλη καὶ ὀμίχλη· οὐδὲν γὰρ ὄνομα θηλυκὸν τῷ λ παραληγόμενον εἰς α, ἀλλ' εἰς ἡ· ὥσπερ πύλη, πύλης· κρωβύλη, κρωβύλης· ἀρβύλη, ἀρβύλης· οὕτως ἐροῦμεν καὶ ταῦτα.

255 Τὰ εἰς αὶ λήγοντα ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς πληθυντικῆς, ταῦτα ἐπὶ τῆς γενικῆς περισπᾶται· οἶον Πέρσαι, Περσῶν· καὶ τὰ παραπλήσια· πλὴν τριγενῶν, ξέναι, ξένων· φίλαι, φίλων· ἔστι γὰρ

τριγενῆ, ὁ ξένος, ἡ ξένη, καὶ τὸ ξένον· ὁ φίλος, ἡ φίλη, καὶ τὸ φίλον· πῶς οὖν πόρνοι, πορνῶν περισπῶμεν; καίτοι καὶ αὐτὸ τριγενές ἐστιν· ὁ πόρνος, ἡ πόρνη, καὶ τὸ πόρνον, μεираάκιον· λέγομεν οὖν, τοῦτο περισπῶμεν πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἄρρενος, καὶ πρὸς τὸ νοεῖσθαι, ὅτι περὶ θηλυκῶν ὁ λόγος, οὐκ ἄρρένων τῶν πόρνων. Ζητεῖται τὸ πῶ, πῶς κλίνεται; φαμέν οὖν, ὅτι ἀκολουθῶς τῷ μέθῳ, μέθυος, μέθυϊ, καὶ πῶ, πῶος, πῶι· τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος, ζητεῖται πῶς ὁ ποιητὴς τὴν ὀνομαστικὴν εἶπε, πῶ μετ' οἶων· ὡς καὶ τὸ μέθῳ· οὐκέτι μέντοι ἐπὶ τῆς πληθυντικῆς ὀνομαστικῆς αἰτιατικῆς ἐφύλαξε τὸ ὑ μόνον, οὐδὲ εἶπε καὶ πῶα, καὶ ταῦτα τοῦ μέτρου χωροῦντος, ἀλλ' εἶπε, καὶ πῶεα καλὰ. (Il. Σ. 528.) φαμέν οὖν ὅτι ἀφ' ἐτέρας εὐθείας πεποιήκε τὴν αἰτιατικὴν, ἀπὸ τῆς πῶας, ὡς τὸ κῶας παρ' δ' ἐτίθει δεῖπνόν τε μέγα, καὶ κῶας ἐπ' αὐτόν. ὥσπερ οὖν ἀπὸ τῆς κῶας ὀνομαστικῆς ἡ πληθυντικὴ αἰτιατικὴ γίνεται τὰ κῶα εἴτα κατὰ διαίρεσιν κῶεα, καὶ παρ αὐτῷ κῶεα καλὰ οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς πῶας γίνεται πῶα· εἴτα κατὰ συνήθη διαίρεσιν αὐτῷ ὥς που ἔφη καὶ πῶεα μῆλων. Περὶ κλίσεως ῥημάτων τοῦ αὐτοῦ.

256 (1t) Εἰσὶν οἱ σφάλλονται λέγοντες δεδῶκειν, ὡς ἐπεποιήκειν· παντὸς γὰρ παρακειμένου ῥήματος ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένου ὁ ὑπερσυντελικὸς προσλαμβάνει τὸ ε· οἶον νένυχα ἐνενύχειν, καὶ βέβληκα, ἐβεβλήκειν· οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ δέδωκα ἐδεδώκειν. Ἔτι ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες ζέζηκα καὶ πέψυχα, δέον διὰ καθαροῦ τοῦ ε λόγῳ τοιούτῳ· τριῶν ὄντων διπλῶν ζ, ξ, ψ. πάντα τὰ ἀπὸ τινος τούτων ἀρχόμενα· οἶον ζῶ, ξηραίνω, ψύχω, ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρακειμένου ἀποβάλλοντα τὸ διπλοῦν στοιχεῖον, ἀπὸ τοῦ ε ἄρχεται· οἶον ἀπὸ τοῦ ε ζέζηκα· τοῦ ζ ἀποβληθέντος· καὶ ἀπὸ τοῦ ξηραίνω, ἐξήρακα, καὶ ἀπὸ τοῦ ψύχω, ἔψυχα διὰ καθαροῦ τοῦ ε. Ὡσπερ δὴ ταῦτα ἀπὸ διπλῶν ἀρχόμενα ἀποβάλλει τὸ διπλοῦν ἐπὶ τοῦ παρακειμένου, καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ε ἐκφέρεται, οὕτω καὶ τὰ ἀπὸ στερῶν συμφώνων ἀρχόμενα, ὥσπερ τὸ πτύσσω ἀπὸ τοῦ π καὶ τοῦ τ ἀρξάμενον ἐπὶ τοῦ παρακειμένου, διὰ τοῦ ε καθαροῦ· οἶον ἔπτυσχα καὶ φθονῶ ἐφθόνηκα, καὶ οὐ πεφθόνηκα· καὶ γὰρ αὐτὸ ἀπὸ δύο συμφώνων ἄρχεται, τοῦ φ καὶ τοῦ θ. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων ζητεῖται πῶς τοῦ πλήσσω καὶ κρίνω ἀπὸ δύο συμφώνων ἀρχομένων, καὶ αὐτῶν οὐκέτι ὁ παρακείμενος ἀπὸ καθαροῦ τοῦ ε ἄρχεται ἀλλὰ μετὰ συμφώνου τοῦ κ, οἶον κέκρικα, καὶ τοῦ π, οἶον πέπληχα· λέγεται οὖν ὁ λόγος, ὅτι τὰ ἀπὸ δύο συμφώνων στερῶν ἀρχόμενα, ταῦτα ἀποβάλλει τὸ σύμφωνον ἐπὶ τοῦ παρακειμένου, καὶ ἀπὸ τοῦ ε ἄρχεται· τὸ δὲ πλήσσω καὶ κρίνω, εἰ καὶ δοκεῖ ἀπὸ δύο συμφώνων ἄρχεσθαι, ἀλλ' οὐ στερῶν ἀμφοτέρων· τὸ γὰρ λ ὑγρόν ἐστι καὶ ἀμετάβολον· ὁμοίως καὶ τὸ ρ· διὰ τούτου ὁ παρακείμενος οὐκέτι διὰ καθαροῦ τοῦ ε κλίνεται, ἀλλὰ μετὰ τοῦ συμφώνου, οἶον κέκρικα, πέπληχα. * πλημμελοῦσιν οἱ λέγοντες ἡνέστην, δέον ἀνέστην μόνως· ὁ δὲ λόγος οὗτος, ὅσα τῶν ῥημάτων ἀπὸ προθέσεως ἄρχεται, φυλάττει τὴν πρόθεσιν ἐν πᾶσι τοῖς χρόνοις· οἶον καθίζω, ἀπὸ τῆς κατὰ προθέσεως ἀρξαμένου τοῦ ῥήματος, μένει ἡ πρόθεσις καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις χρόνοις, οἶον καθεζόμην, οὐκ ἐκαθεζόμην, καὶ καθέζοντο, οὐκ ἐκαθέζοντο· οὕτως καὶ τὸ ἀνίσταμαι, ἀπὸ τῆς ἀνὰ προθέσεως ἀρχόμενον, φυλάττειν ὀφείλει, ἀνέστην, οὐκ ἡνέστην.

257 Ὅμοίως ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες, ῥέρανται καὶ ῥέρευκε, δέον ἔρρανται καὶ ἔρρευκε· τὸ γὰρ ρ οὐδέποτε ἀναδιπλασιάζεται. Ὅμοίως ζητεῖται καὶ ἀπὸ τοῦ περιπατῶ καὶ περισσεύω τίς ὁ παρατατικός· λέγομεν οὖν ὅτι ἀπὸ τοῦ περιπατῶ περιεπατοῦν γίνεται, φυλαττομένης τῆς περὶ προθέσεως· τὸ δὲ περισσεύω οὐκέτι ἐστὶ σύνθετον· οὐδὲ ἐκ προθέσεως ἤρξατο· ἐὰν μὲν γὰρ αὐτὸ διαλυθεῖ πειραθῶμεν χωρὶς τὸ περὶ, οὐδὲν ἐστίν, οὔτε αὐτὸ, οὔτε τὸ ς σεύω· ὅθεν ἐπεὶ μὴ ἔστι πρόθεσις, οὐκ ἔμεινεν ἐν τῇ κλίσει τοῦ ῥήματος, οὐδὲ ῥηθήσεται περιέσσειον, ἀλλ' ἐπερίσσειον ἀπὸ τοῦ ε· περιεπάτουν δὲ ἀπὸ τῆς περὶ προθέσεως, οὐχ ὡς οἱ ἀμαρτάνοντες, ἐπεριεπάτουν, ἡ περιέσσειον. Ζητεῖται τὸ ἔψω ῥῆμα πότερον περισπώμενόν ἐστιν, ἢ βαρύτονον· λέγομεν οὖν, ὅτι ἀμαρτάνουσιν οἱ περισπῶντες τὸ ῥῆμα, ἐψῶ· εἰ γὰρ ἦν περισπώμενον τὸ ῥῆμα, ἦν ἂν ὁ παρατατικός ἦψουν· ὡς ἀπὸ τοῦ νοῶ, ἐνόουν, καὶ κρατῶ, ἐκράτουν, οὐδεὶς δὲ τῶν ἀρχαίων

εἶπεν ἤψουν, ἀλλ' ἤψον, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔχω εἶχον· καὶ ἄγω, ἦγον· οὐκοῦν βαρύτονον γίνεται τὸ ἔψω, ὥσπερ τὸ ἔχω καὶ τὸ ἄγω. δοκεῖ δὲ ἀντιπίπτειν τῷ κανόνι τῷ τὸν μέλλοντα περιττοσυλλαβεῖν μιᾷ συλλαβῇ· ἐψήσω γὰρ ἐστίν· οὐκοῦν φασὶν ἀπὸ τοῦ ἔψω εἶναι ἐψήσω, ὡς ἀπὸ τοῦ κρατῶ, κρατήσω, πρὸς τοῦτο φαμέν ὅτι βαρύτονον μὲν ἐστὶ τὸ ῥῆμα, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ παρατατικοῦ, τοῦ ἤψον, ὡς εἶχον καὶ ἦγον· ὁ δὲ μέλλων διελύθη εἰς περιττοτέραν συλλαβὴν, οὐχ ὡς ἀπὸ περισπωμένου τοῦ ῥήματος, ἀλλὰ διὰ τὴν αἰτίαν τοιαύτην.

258 οἱ μέλλοντες κατὰ τὸ πλεῖστον διὰ τοῦ ξ ἢ ψ προφέρονται· οἶον ἀπὸ τοῦ λέγω, λέξω, καὶ ἀπὸ τοῦ γράφω, γράψω· ἐνταῦθα δὲ τὸ ἔψω προειλημένου τοῦ ψ, ἐξ ἀνάγκης ὁ μέλλων διελύθη εἰς πλείονας συλλαβάς· μόνως δὲ λέγεται ἔψω, καὶ οὐχ ἐψῶ. Ἔτι πλημμελοῦσιν οἱ λέγοντες ἠὺξάμην καὶ ἠὺχόμεν, λόγῳ τοιούτῳ. Ὅσα ἀπὸ τῆς εὐ διφθογγου ἄρχεται ῥήματα, ταῦτα τηρεῖ τὴν εὐ δίφθογγον καὶ ἐπὶ πάντων τῶν χρόνων· οὕτως ἄρα καὶ τὸ εὐχομαι φυλάξει τὴν εὐ δίφθογγον· τὰ δὲ ἀπὸ τῆς αὐ ἀρχόμενα τρέπεται εἰς τὸ ηυ, οἶον αὐλῶ, ἡύλουν· αὐχῶ ἠύχουν· εὐχομαι δὲ εὐχόμεν. Ἔτι πλημμελοῦσιν οἱ λέγοντες ἀφειλάμην, καὶ ἀφείλατο, δέον λέγειν διὰ τοῦ ο ἀφειλόμην, καὶ διὰ τοῦ ε ἀφείλετο· τοῦ γὰρ ἀπλοῦ ῥήματος ὄντος εἰλόμην, εἴλου, ἐξ ἀνάγκης τὸ σύνθετον ἐφύλαξε τὰ βραχέα, τὸ τε ε καὶ τὸ ο· μόνως οὖν ῥήτεον, ἀφειλόμην, ἀφείλετο. Ὁμοίως πλημμελοῦσιν οἱ λέγοντες ἀπήλαυσα, δέον μόνως διὰ τοῦ ε, ἀπέλαυσα· ἐπὶ γὰρ τῶν ἀπὸ προθέσεως ἀρχομένων, ἢ ὅταν μετὰ τὴν πρόθεσιν ἢ προαρχόμενον τῶν ῥημάτων, τότε μετατραπήσεται εἰς η· οἶον ἀπὸ τοῦ ἀπάγω, ἀπῆγον· ὅταν δέ τι σύμφωνον ἢ μετὰ τὴν πρόθεσιν, τότε πάντως εἰς τὸ ε τρέπεται· ἀποβάλλω, ἀπέβαλλον· καὶ ἀποπέμπω, ἀπέπεμπον· καὶ ἀπολαμβάνω, ἀπελάμβανον, οὕτως ἄρα καὶ ἀπολαύω, ἀπέλαυον· καὶ ἀπέλαυσα διὰ τοῦ ε μόνως ῥητέον. Ζητεῖται πῶς ἀπὸ τοῦ ἀκούω ῥήματος ὁ παρακείμενος ἀκήκοα λέγεται· φαμέν οὖν, ὅτι ἡ ἀναλογία ἀπὸ τοῦ ἀκούω, τὸν παρακείμενον ἤκουκα ποιεῖ· ὡς ἀπὸ τοῦ ἀλείφω, ἤλειφα· καὶ ἀπὸ τοῦ ἀλέθω, ἤλεκα· οἱ δὲ Ἀττικοὶ εἰώθασιν ἐν τοῖς τοιούτοις πολλάκις ἀναδιπλασιάζειν τὸ ῥῆμα ἐπὶ παρακειμένου· οἶον ἤλειφα, ἀλήλιφα· καὶ ἤλεκα, ἀλήλεκα· οὕτω καὶ ἤκουκα καὶ αὐτοὶ κατὰ ἀναλογίαν ἀναδιπλασιάζοντες ἀκήκοα λέγουσι· τὸν μέντοι ὑπερσυντελικὸν, ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων διὰ τοῦ α, ἀληλέκειν, καὶ ἀληλίφειν· ἐπὶ δὲ τούτου διὰ τοῦ η ἡκηκόειν.

259 μόνως οὖν ῥητέον ἀκήκοα, ἡκηκόειν. Ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες ἔζων ἐγὼ, δέον λέγειν ἔζην· μόνως γὰρ οὕτως ἡ χρῆσις εὐρίσκεται· ἐπεὶ καὶ τὸ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον πρόσωπον ἐφύλαξε τὸ η· οἶον ἔζην, ἔζης, εὐρίσκεται παρὰ Ἀριστοφάνη διὰ τοῦ ω· καίτοι τότε ἦν ἐγὼ ζῶν καὶ δῶμεν αὐτῷ λόγον ἔχειν· εἰ γὰρ διαιρούμενόν ἐστιν ἔζων, καὶ συναιρούμενον ἔξει τὸ ω, οἶον, ἔζων, ἔζων, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔπλων, ἔπλων, καὶ τὸ σύνθετον ἐπέπλων εὐρέα πόντον. (Hesiod. Opp. I. 648.) Ὁμοίως πλημμελοῦσιν οἱ λέγοντες τὸ προστακτικὸν, πλεῖθι· καὶ ζῆθι, δέον λέγειν, σὺ ζῆ, καὶ σὺ πλεῖ, εἰ καὶ δοκεῖ συνεπίπτειν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τοῦ ὀριστικοῦ, ἐκεῖνος ζῆ, καὶ ἐκεῖνος πλεῖ. Ὁμοίως καὶ τὸ προστακτικὸν οὕτως ῥητέον· λόγῳ τοιούτῳ· πάντα τὰ προστακτικὰ ῥήματα ἀπὸ τοῦ τρίτου προσώπου γίνεται, ἀφαιρουμένης μόνης μιᾶς συλλαβῆς· εἰ οὖν ἔστι πεμπέτω, τὸ δεύτερον πρόσωπον ἐγένετο πέμπε· ὁμοίως καὶ, κρατεῖτω ἐκεῖνος, κράτει σὺ, ἀφαιρεθείσης μόνης τῆς τω συλλαβῆς· οὕτως ἄρα εἰ πλείτω λέγομεν τὸ τρίτον πρόσωπον, καὶ ζήτω, καὶ δράτω, ἀφελόντες τὴν τελευταίαν συλλαβὴν, καὶ ἐροῦμεν τὸ δεύτερον πρόσωπον, σὺ πλεῖ, καὶ σὺ ζῆ, καὶ σὺ δρᾷ.

260 Ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες ἐκτεταμένως βαδίζειν, δέον λέγειν συνεσταλμένως βαδίζειν, καὶ ἐβάδιζον, λόγῳ τοιούτῳ· τριῶν ὄντων διπλῶν ζ, ξ, ψ, καὶ τριῶν διχρόνων, α, ι, υ, πᾶν δίχρονον, διπλοῦ ἐπιφερομένου, συστέλλεται, μάλιστα δὲ τοῦ ζ ἐπιφερομένου, οἶον φροντίζω, αὐγάζω, κουφίζω, ἀκοντίζω· οὕτως ἄρα καὶ βαδίζω, ἐβάδιζον, συνεσταλμένως, ὡς καὶ φροντίζω, ἐφρόντιζον. Ζητεῖται τοῦ οἰκῶ ῥήματος ὁ παρατατικὸς καὶ ἀόριστος, πότερον φυλάξει τὴν οἰ

δίφθογγον, ἢ τραπήσεται εἰς τὸ ω· οἶον, ὥκουν καὶ ὠκήσα, καὶ τὸ σύνθετον κατώκουν, κατώκησα· οὐχὶ κατοίκησα, ὡς ὁ Μένανδρος ἀπὸ τοῦ οἰδῶ τὸν παρατατικὸν μεταβάλλει εἰς τὸ ω, λέγων, ὥδουντ' ἐν ἑμαυτῷ. ἐροῦμεν οὖν ὡς διὰ τοῦ ω· κατώκουν, κατώκησα· Ὅμηρος μόνος ἐφυλάξατο δίφθογγον εἰπὼν, Οἴκεον ἐν Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι. (ΙΙ. Ξ. 116.) εἶπε δὲ Ἰακῶς, οὐκ Ἀττικῶς. Εἰσὶν οἱ σφάλλοντες λέγοντες γεγράφηκα καὶ γεγραφήκειν· ὡς δεδράμηκα, δεδραμήκειν· οὐ γὰρ ἐστὶν ὅμοια· τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ περισπωμένου ῥήματος ὄν, δραμῶ, ὡς κρατῶ, ἐρρήθη δεδράμηκα, ὡς κεκράτηκα· τὸ δὲ γράφω βαρύτονον ὄν οὐκέτι δύναται ἐπὶ τοῦ παρακειμένου δύο συλλαβαῖς πλεονεκτεῖν, ἀλλὰ μιᾷ· ὅθεν οὐκ ἐροῦμεν, γεγράφηκα, ἀλλὰ γέγραφα, καὶ γεγράφειν· πάντα γὰρ τὰ βαρύτονα ῥήματα ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα ἐπὶ τοῦ παρακειμένου μιᾷ συλλαβῇ πλεονεκτεῖ· ὥπερ οὖν ἀπὸ τοῦ δέρω, δέδαρκα, καὶ τρέχω, τέτροχα, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ γράφω, γέγραφα μόνως ῥητέον.

261 Ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες πεῖν βούλομαι μονοσυλλάβως, δέον λέγειν πιεῖν δισυλλάβως· μόνως γὰρ οὕτως καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις πᾶσιν εἴρηται, καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ· πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγει. (ΙΙ. Θ. 189.) Σφάλλονται οἱ λέγοντες ἐπὶ τῶν μάντεων ἔθυσσε, τὸ ἐπεσκέψατο, ἐθύσατο προσήκον· θῦσαι μὲν γὰρ τὸ ἄνευ μαντείας ἀπλῶς σφάζει· τὸ δὲ καὶ τὰ ἱερεῖα ἐπισκοπῆσαι καὶ σκέψασθαι, θύσασθαι λέγεται· κἀγὼ ἐθυσάμην, κἀκεῖνος ἐθύσατο ἐπὶ τῆς μαντείας· μόνως οὕτως ῥητέον, καὶ τὸ τῶν ἱερείων μὴ καλῶς φανθέντων δεύτερον ἱερεῖον ἀνατεμεῖν ** Ζητεῖται τὸ θέλω ῥῆμα πότερον βαρύτονόν ἐστιν, ἢ περισπώμενον, ἐπειδὴ ὁ μέλλων περιττοσυλλάβως κλίνεται, ἔστι γὰρ θελήσω· σφάλλονται δὲ οἱ τοῦτο λέγοντες· εἰ γὰρ περισπώμενον τὸ θέλω ἦν, ἦν ἄρα ὁ παθητικὸς ἠθέλουν, ὡς νοῶ, ἐνόουν· νῦν δὲ ἔστιν ἔθελον, ὡς ἀπὸ τοῦ λέγω, ἔλεγον· εἰ δὲ ὁ μέλλων συλλαβῇ πλεονεκτεῖ, ἐπὶ τοῦ νέμω, νεμήσω, οὕτως ἄρα καὶ θέλω, θελήσω· ὥστε εἶναι δευτέρου μέλλοντος. Ἵνα οὐ μόνον τὰ ὑποτακτικὰ ῥήματα ἐπιφέρεται, οἶον, ἵνα παύσωνται, ἵνα παύσωσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ εὐκτικὰ, οἶον, ἵνα παύσω καὶ ἵνα παύσαιμι, ὡς καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ· ἵνα μιν παύσειε πόνοιο. (ΙΙ. Φ. 249.) Ἐχρῆν καὶ χρῆ διαφέρει τῷ χρόνῳ, τὸ μὲν ἐχρῆν ἐστὶν ἐπὶ τοῦ παρεληλυθότος, καὶ ἴσον δύναται τῷ ἔδει, ἐχρῆν γενέσθαι· τὸ δὲ χρῆ τοῦ μέλλοντος, ἴσον τῷ δεῖ· καὶ ὁ Δημοσθένης· “χρῆ τοίνυν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὴν ἀκαιρίαν τὴν “ἐκείνου.” Κίλιξ, ὁ ἀνήρ· Κίλισσα δὲ ἡ γυνή· ὁμοίως Λίβυς, Λίβυσσα· Θράξ, Θράσσα· Μάγνης, Μάγνησσα· Πελίουτε Μάγνησσαν κόραν· μαγνητὶς δὲ λίθος· Τὸ κληρονομεῖν μόνῃ γενικῇ συντάσσεται· “ἐκληρονόμησε “τοῦδε” οὐχὶ “τόνδε.

262 ” Ἀπέδραν ἐγὼ τὸ πρῶτον πρόσωπον, οὐχὶ ἀπέδρων· καὶ ἀπέδραμεν ἡμεῖς τὸ πληθυντικόν· ὡς καὶ Σοφοκλῆς· Ἀλλ’ ὅτε γὰρ δὴ τὸ σὸν ὄμμ’ ἀπέδραν—